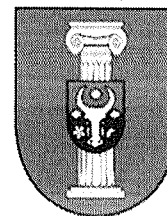

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 51/03

mun. Chișinău

28.04.2023

Inspectorul de integritate superior al Autorității Naționale de Integritate, Arina ȚIGANAȘ, în temeiul art. 17 alin. (1), 19, 33-35 al Legii nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea 132/2016)*, în rezultatul efectuării controlului averii și intereselor personale inițiat în privința dlui *Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova, născut la* [REDACTED], IDNP [REDACTED],

A CONSTATAT:

La data de 25.06.2019 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu cu nr. 04-06/281 privind inițierea controlului averii în privința dlui Constantin ȚUȚU, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în legătură cu nedepunerea declarației de avere și interese personale anuală pentru 2018 de către acesta.

Sesizarea, potrivit art. 30, alin. (1) din Legea 132/2016, a fost repartizată aleatoriu în aceeași zi prin intermediul sistemului automatizat e-Integritate inspectorului de integritate dl [REDACTED].

Procedura de verificare prealabilă s-a finalizat cu emiterea procesului-verbal de inițiere a controlului averii și intereselor personale nr. 177/05 din 11.07.2019 în privința dlui Constantin ȚUȚU, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Prin scrisoarea de informare nr. 04-05/1404 din 11.07.2019, dl Constantin ȚUȚU (*în continuare*, subiectul supus controlului/subiectul declarării/subiectul controlului) a fost informat despre inițierea controlului în privința sa, precum și despre drepturile de care acesta, în calitate de persoană supusă controlului, beneficiază, inclusiv dreptul de a lua cunoștință cu materialele cauzei după finalizarea controlului. Potrivit avizului de recepție nr. DS2035530736AS, scrisoarea de informare, expediată la adresa de domiciliu a subiectului declarării, nu a fost recepționată de către subiectul controlului din motivul nereclamării acesteia.

Inițial este necesar de menționat că, la data de 29.10.2021 au intrat în vigoare modificările operate prin Legea nr. 130 din 07.10.2021 *cu privire la modificarea unor acte normative* (în continuare Legea 130/2021) la Legea nr. 132/2016 și Legea nr. 133 din 17.06.2016 *privind declararea averii și a intereselor personale* (în continuare Legea 133/2016), aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspectorul de integritate în temeiul art. 73 din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative. Astfel, actele și acțiunile întreprinse de către inspectorul

de integritate până la data de 29.10.2021 au fost efectuate în conformitate cu prevederile Legii 132/2016 și Legii 133/2016 în redacția de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021.

La data de 26.05.2022, în temeiul art. 30, alin. (2) din Legea 132/2016, urmare demisiei inspectorului de integritate care a inițiat controlul, dosarul de control în cauză fost redistribuit aleatoriu, prin intermediul sistemului automatizat e-Integritate, inspectorului de integritate dl [REDACTAT]. Ulterior, în baza aceleiași temeii, la data de 26.10.2022 dosarul de control în cauză a fost redistribuit inspectorului de integritate subsemnat.

Potrivit art. 26 din Legea 132/2016, *"Controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică"*.

Potrivit informațiilor furnizate de Comisia Electorală Centrală, dl Constantin ȚUȚU, IDNP [REDACTAT], a fost ales deputat în Parlamentul Republicii Moldova, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 09.12.2014.

Potrivit art. 69, alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, *"Calitatea de deputat încetează la data întrunirii legale a Parlamentului nou-ales"*. Scrutinul următor, desfășurat la data de 24.02.2019, a fost validat prin Hotărârea Curții Constituționale a RM nr. 4 din 09.03.2019. Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1137-VIII din 20.03.2019, Parlamentul nou-ales în rezultatul scrutinului din 24.02.2019, se convoacă în ziua de 21.03.2019. Respectiv, mandatul de deputat al subiectului supus controlului a încetat de drept la data de 21.03.2019.

Potrivit anexei la Legea 199/2010 *cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, mandatul de deputat reprezintă funcție de demnitate publică. Totodată, persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică, prevăzute în anexa la Legea 199/2010, sunt subiecți ai declarării conform art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 1264/2002 *privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere* (în continuare Legea 1264/2002) pentru perioada de până la 01.08.2016 și conform art. 3, alin. (1) din Legea 133/2016, începând cu 01.08.2016.

În conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) din Legea 132/2016 (în redacția de până la modificările din 29.10.2021), *În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acesteia. Dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia.*

Datele disponibile despre activitatea de control a Comisiei Naționale de Integritate atestă prezența Actului de constatare nr. 04/24 din 04.02.2016, emis de către Președintele Comisiei de Integritate, potrivit căruia veniturile și proprietățile dlui Constantin ȚUȚU au fost supuse verificării pentru perioada anului 2014.

Astfel, controlul averii și intereselor personale, inițiat în privința dlui Constantin ȚUȚU la data de 25.06.2019, s-a efectuat pentru perioada **01.01.2015 – 21.03.2019**.

Potrivit informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Constantin ȚUȚU, IDNP [REDACTAT], în perioada controlului, nu era căsătorit și nu avea la întreținere copii minori.

Reieșind din prevederile Legii 132/2016, Legii 133/2016, controlul averii și intereselor personale se rezumă, în esență, la:

1) identificarea diferenței substanțiale între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă și deținerea averii are caracter nejustificat;

2) existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale;

3) declararea completă și conformă a averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea 133/2016 (redacția în vigoare la data inițierii controlului):

diferență substanțială – diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă;

avere – totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate;

venit – orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate;

membru de familie – soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarării.

Potrivit art. 455 alin. (1) Cod Civil al Republicii Moldova, "bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale". Art. 453 alin. (1) Cod Civil prevede: "Patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate". În această ordine de idei, de notat că, în noțiunea de avere se include și patrimoniul subiectului declarării, inclusiv banii.

În acest sens, sub aspectul stabilirii existenței sau lipsei existenței unei diferențe substanțiale dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării pe perioada de control stabilită (01.01.2015 – 21.03.2019), în temeiul prevederilor în temeiul art. 20 alin. (1) și art. 32 alin. (3), începând cu 29.10.2021 - art. 33 alin. (6) din Legea 132/2016, pe marginea dosarului de control inițiat, au fost solicitate de la autoritățile competente informații și documente necesare exercitării atribuțiilor de control, au fost accesate baze de date informaționale disponibile, precum și extrase declarațiile de avere și interese personale depuse de dl Constantin ȚUȚU în perioada supusă controlului.

În conformitate cu informațiile furnizate de către ASP, potrivit datelor din *Registrul de Stat al transporturilor*, se constată că, în perioada supusă controlului, dl Constantin ȚUȚU a deținut cu drept de proprietate următoarele mijloace de transport:

- MERCEDES S500, a.f. 2010, n/î [REDACTAT], procurat la 03.08.2015 la prețul de 30.000 lei;
- SKODA OCTAVIA, a.f. 2006, n/î [REDACTAT], procurat la 02.06.2016 la prețul de 10.000 lei;
- MERCEDES SL55AMG, a.f. 2006, n/î [REDACTAT], procurat la 03.08.2015 la prețul de 20.000 lei;
- MERCEDES S350, a.f. 2014, n/î [REDACTAT], procurat la 30.01.2017 la prețul de 1.615.999 lei.

Totodată, dl Constantin ȚUȚU, în perioada supusă controlului, a deținut dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra mijloacelor de transport:

- MERCEDES CL63, a.f. 2009, n/î [REDACTED], pentru perioada 29.07.2014 – 03.08.2015;
- MERCEDES ML320, a.f. 2007, n/î [REDACTED], pentru perioada 10.11.2014 – 19.02.2015;
- MERCEDES V250D, a.f. 2015, n/î [REDACTED], pentru perioada 30.05.2017 – 13.03.2018;
- AUDI SQ7, a.f. 2017, n/î [REDACTED], pentru perioada 05.10.2017 – 16.10.2017;
- SKODA KODIAQ, a.f. 2017, n/î [REDACTED], pentru perioada 17.10.2017 – 06.02.2018;
- PORSCHE CAYENNE S, a.f. 2017, n/î [REDACTED], pentru perioada 02.02.2018 – 13.03.2018;
- VW PASSAT, a.f. 2017, n/î [REDACTED], pentru perioada 25.05.2018 – 29.05.2018.

Potrivit datelor *băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile*, în perioada supusă controlului, dl Constantin ȚUȚU a dobândit în proprietate următoarele bunuri imobile:

- teren cu destinația pentru construcții, nr. cadastral [REDACTED], suprafața 0,0717 ha, amplasat în [REDACTED], dobândit cu drept de proprietate în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3241 din 17.05.2011 și înstrăinat prin contract de vânzare-cumpărare nr. 1416 din 19.03.2018 la prețul contractual de 909,00 lei;
- teren cu destinația pentru construcții cu nr. cadastral [REDACTED], suprafața 0,0683 ha, amplasat în [REDACTED], dobândit cu drept de proprietate în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 4398 din 03.07.2017, la prețul contractual de 100.000 lei;
- porțiune de teren cu destinația pentru construcții cu nr. cadastral [REDACTED], suprafața 0,0069 ha, amplasat în [REDACTED], dobândit cu drept de proprietate în temeiul contractului de înstrăinare a bunului imobil cu combinare nr. 7084 din 10.10.2017, la prețul contractual de 20.000 lei;
- casa de locuit individuală nr. cadastral [REDACTED], construită pe teren nr. cadastral [REDACTED], amplasată în [REDACTED], înregistrată în baza Procesului-verbal de recepție finală nr. 1 din 22.06.2018, potrivit căruia suprafața la sol a edificiului constituie 302,5 m.p., suprafața totală – 402,9 m.p., suprafața locativă – 193,8 m.p., iar valoarea estimată a bunului imobil este de 2.752.414,00 lei.

Potrivit datelor din *Registrul de Stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali*, în perioada supusă controlului dl Constantin ȚUȚU figurează din data de 15.02.2018 în calitate de fondator la ”TC-VIPSECURITY” SRL, IDNO 1018600006484, precum și, din data de 04.02.2016 figurează în calitate de fondator al SRL ”CONSTANT PETROL”.

Sub aspect de venituri obținute de către subiectul declarării vizat în perioada supusă controlului, au fost identificate venituri din: retrageri de numerar din conturile bancare; salarii și diurne, acordate în numerar; venit obținut din înstrăinarea mijloacelor de transport; venit obținut din înstrăinarea bunului imobil – teren nr. cadastral [REDACTED].

Sub aspect de cheltuieli suportate de către subiectul declarării vizat în perioada supusă controlului, au fost identificate următoarele: cheltuieli privind achiziționarea bunului imobil - teren cu destinația pentru construcții cu nr. cadastral [REDACTED] și a porțiunii de teren comasate la acesta, amplasat în [REDACTED]; cheltuieli privind construcția casei de locuit individuală nr. cadastral [REDACTED], amplasată în [REDACTED], nr. cadastral [REDACTED]; cheltuieli privind achizițiile mijloacelor de transport marca Mercedes S500, Mercedes SL55, Mercedes S350, Mercedes S63 AMG, Skoda Octavia; alimentări cu numerar a conturilor de card bancare proprii; împrumutul acordat SRL ”Constant Petrol”; cheltuieli privind vărsarea capitalului statutar al TC-VIPSECURITY SRL; donații către Partidul Democrat din Republica Moldova; cheltuieli suportate în legătură cu înregistrarea mărcii comerciale proprii; cheltuieli notariale, taxe, impozite, asigurări.

La stabilirea cheltuielilor privind construcția casei de locuit individuală nr. cadastral [REDACTED], amplasată în [REDACTED], de menționat că, potrivit informațiilor acumulate în cadrul controlului și datelor din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil în cauză a fost construit în perioada 30.10.2017 – 22.06.2018, fiind evaluat la suma de 2.752.414 lei.

În acest context, ținând cont de imposibilitatea urmăririi cheltuielilor privind construcția casei suportate la zi, inspectorul de integritate a decis divizarea acestora per luni, după cum urmează: perioada 30.10.2017 – 22.06.2018 include 8 luni calendaristice; raportând valoarea estimată a bunului, conform datelor din Registru (2.752.414 lei), la nr. de luni (8), se identifică ca cheltuială lunară pentru construcția casei respective suma de 344.051,75 lei.

La efectuarea calculelor, în vederea stabilirii existenței sau lipsa existenței unei diferențe substanțiale în sensul art. 2 din Legea 133/2016, inspectorul de integritate urmărește disponibilitatea deținerii de către subiectul supus controlului a mijloacelor bănești în numerar la zi, ținând cont de veniturile și cheltuielile identificate, soldul la începutul și sfârșitul fiecărei perioade de calcul, precum și disponibilul economiilor în numerar, pe care subiectul supus controlului și membrii familiei sale le-ar fi putut deține la data depunerii declarației de avere și interese personale.

Sub acest aspect, inspectorul de integritate remarcă că, subiectul supus controlului, în declarațiile sale de avere și interese personale depuse pentru anii 2016 – 2019 indică economii sub formă de numerar în mărime de [REDACTED] (în DAIP 2016) și [REDACTED] (DAIP 2017-2019) și 110 000 euro cu titlu de împrumut acordat unei persoane fizice. Demersul inspectorului de integritate privind solicitarea de a explica proveniența economiilor declarate nu a fost recepționat.

Urmare examinării materialelor dosarului de control, inițiat în privința dlui Constantin ȚUȚU pentru perioada 01.01.2015 – 21.03.2019 și sistematizării calculelor efectuate, au fost stabilite:

1) eventuale neconcordanțe în declarațiile de avere și interese personale, depuse de dl Constantin ȚUȚU, manifestate prin:

- Pentru anul **2015**: nedeclararea m/t MERCEDES CL63, a.f. 2009 și m/t MERCEDES ML 320, a.f. 2007, deținute cu drept de folosință (comodat).

- Pentru anul **2016**: 1) declararea eronată a veniturilor obținute în rezultatul unor evenimente de familie în mărime de 15.000 euro și 75.000 lei și a numerarului în mărime de [REDACTED] și [REDACTED]; 2) nedeclararea venitului din înstrăinarea la data de 20.02.2017 a m/t marca MERCEDES S500 4 MATIC LONG;

- Pentru anul **2017**: 1) declararea eronată a cuantumului venitului obținut din înstrăinarea m/t MERCEDES S350 Blue Tec, or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare prețul m/t vândut este de 75.000 euro; 2) declararea eronată a valorii bunului imobil - teren pentru construcții nr. cadastral [REDACTED], amplasat în [REDACTED], or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare prețul bunului este de 100.000 lei; 3) nedeclararea bunului imobil în construcție - casa de locuit individuală, amplasată în [REDACTED]; 4) declararea eronată a veniturilor obținute din donații în mărime de 15.000 euro și a numerarului în mărime de [REDACTED] și [REDACTED]; 5) nedeclararea m/t MERCEDES V250D, a.f. 2015, deținut cu drept de folosință (comodat); 6) nedeclararea m/t AUDI SQ7, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat); 7) nedeclararea m/t SKODA KODIAQ, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat)

- Pentru anul **2018**: 1) declararea eronată a veniturilor obținute din donații în mărime de 15.000 euro și a numerarului în mărime de [REDACTED] și [REDACTED]; 2) nedeclararea m/t MERCEDES V250, a.f. 2015, deținut cu drept de folosință (comodat); 3) nedeclararea m/t

SKODA KODIAQ, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat); 4) nedeclararea m/t PORCHE CAYENNE S, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat); 5) nedeclararea m/t VW PASSAT, a.f. 2016, deținut cu drept de folosință (comodat);

2) aparența diferenței substanțiale, în sensul Legii 133/2016, după cum urmează:

- Pentru anul **2017** se reține o diferență de **-2 548 044,53 MDL**, formată din:

- a) Procurarea m/t marca MERCEDES S63 AMG, la data de 11.05.2017;
- b) Procurarea, la data de 03.07.2017, a terenului nr. cadastral [REDACTAT], amplasat în [REDACTAT] și a porțiunii de teren aferente – la data de 10.10.2017;
- c) Donațiile către PP "Partidul Democrat", la data de 03.08.2017;
- d) Cheltuieli privind construcția casei de locuit, amplasată în [REDACTAT];
- e) Cheltuieli privind achitarea taxelor, impozite, contracte de asigurări.

- Pentru anul **2018** se reține o diferență de **-1 820 554,04 MDL**, ce se constituie din cheltuielile privind donațiile efectuate de Dvs. către P.P. Partidul Democrat din RM, cheltuieli privind construcția casei de locuit, amplasată în [REDACTAT], cheltuieli privind achitarea taxelor, impozite, contracte de asigurări, servicii comunale; depunerea capitalului statutar TC-VIPSECURITY SRL la 20.03.2018; împrumutul acordat la data de 25.04.2018 către Constant Petrol SRL.

- Pentru perioada **01.01.2019 – 21.03.2019** se reține o diferență de **-5 570,19 MDL**, formată din cheltuieli curente.

În total, pentru perioada supusă controlului se atestă o eventuală diferență substanțială în mărime de **-4 374 168,76 MDL**, ceea ce constituie **751,83 salarii medii lunare pe economie**, raportat la fiecare an în parte. Or, potrivit art. 2 din Legea 133/2016 (în redacția din 29.10.2021), *diferență substanțială – diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.*

Potrivit art. 33 alin. (10) din Legea 132/2016, *"În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și **punctul său de vedere**. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat **în termen de 15 zile de la solicitare**. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită".*

Astfel, prin scrisoarea nr. 04-03/2065 din 31.03.2023, inspectorul de integritate a solicitat subiectului supus controlului prezentarea punctului său de vedere potrivit celor constatate, care însă, nu a fost recepționată. La fel precum, nu au fost recepționate și alte demersuri/înștiințări, expediate în cadrul controlului la unica adresă de domiciliu cunoscută a subiectului vizat. Potrivit avizelor de recepție atașate scrisorilor expediate subiectului controlului, motivul nerecepționării acestora este faptul că, subiectul controlului nu a reclamat corespondența parvenită în adresa sa de la oficiul poștal.

Din aceste considerente, a fost dispusă citarea publică a subiectului supus controlului prin publicarea unui anunț în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 119-121 din 07.04.2023, pag. 72 (ultimul aliniat) prin care inspectorul de integritate a invitat subiectul supus controlului să își prezinte punctul său de vedere. Subiectul supus controlului nu s-a prezentat la data și ora indicat în citație, precum și nu a prezentat în scris punctul său de vedere.

Potrivit art. 33 alin.(10) din Legea 132/2016, "... În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită".

În aceste circumstanțe, în baza materialelor acumulate în cadrul controlului, coroborat cu cadrul normativ relevant, inspectorul de integritate constată:

Sub aspectul declarării complete și conforme a averii și intereselor personale se reține:

- Pentru anul **2015**: nedeclararea m/t marca MERCEDES CL63, a.f. 2009 și m/t marca MERCEDES ML 320, a.f. 2007, deținute cu drept de folosință (comodat).

- Pentru anul **2016**: 1) declararea eronată a veniturilor obținute în rezultatul unor evenimente de familie în mărime de 15.000 euro și 75.000 lei și a numerarului în mărime de [REDACTED] și [REDACTED]; 2) nedeclararea venitului din înstrăinarea la data de 20.02.2017 a m/t marca MERCEDES S500 4 MATIC LONG;

- Pentru anul **2017**: 1) declararea eronată a cuantumului venitului obținut din înstrăinarea m/t marca MERCEDES S350 BlueTec, or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare prețul m/t vândut este de 75.000 euro; 2) declararea eronată a valorii bunului imobil teren pentru construcții nr. cadastral [REDACTED], amplasat în [REDACTED], or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare Dvs. ați procurat acest teren la un preț de 100.000 lei; 3) nedeclararea bunului imobil în construcție - casa de locuit individuală, amplasată în [REDACTED]; 4) declararea eronată a veniturilor obținute din donații în mărime de 15.000 euro și a numerarului în mărime de [REDACTED] și [REDACTED]; 5) nedeclararea m/t marca MERCEDES V250D, a.f. 2015, deținut cu drept de folosință (comodat); 6) nedeclararea m/t marca AUDI SQ7, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat); 7) nedeclararea m/t marca SKODA KODIAQ, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat)

- Pentru anul **2018**: 1) declararea eronată a veniturilor obținute din donații în mărime de 15.000 euro și a numerarului în mărime de [REDACTED] și [REDACTED]; 2) nedeclararea m/t marca MERCEDES V250, a.f. 2015, deținut cu drept de folosință (comodat); 3) nedeclararea m/t marca SKODA KODIAQ, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat); 4) nedeclararea m/t marca PORCHE CAYENNE S, a.f. 2017, deținut cu drept de folosință (comodat); 5) nedeclararea m/t marca VW PASSAT, a.f. 2016, deținut cu drept de folosință (comodat).

Sub aspect de diferență substanțială în sensul Legii 133/2016, în rezultatul sistematizării datelor acumulate, inspectorul de integritate efectuează calculele privind veniturile și cheltuielile în numerar realizate per perioadă anuală, ținând cont de economiile în numerar disponibile în coraport cu cele declarate. Or, potrivit art. 4, alin. (1), lit. d) din Legea 133/2016, subiecții declarării declară numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare.

Astfel, din analiza declarațiilor de avere și interese personale, depuse de dl Constantin ȚUȚU pentru perioada supusă controlului, se reține că, pentru perioada 01.01.2015 –21.03.2019, subiectul supus controlului a depus declarații de avere și interese personale (DAIP) la data de

16.02.2015, 02.03.2016, 28.03.2017, 30.03.2018, 21.06.2019, 26.06.2019, 08.10.2019 cu indicarea:

1) Veniturilor, proveniența cărora nu este probată și anume: la data de 16.02.2015 declară venit din premii donații și activitate sportivă în mărime de 145 000 euro; la data de 30.03.2018 declară venit obținut din donații în mărime de 15 000 euro; la 21.06.2019 declară venit obținut din donații în mărime de 15 000 euro; în declarațiile depuse la data de 26.06.2019 se regăsesc venituri din donații cuantumul cărora diferă (15 000 euro și 12 000 euro); la data de 08.10.2019 declară venit obținut din donații în mărime de 12 000 euro; în declarațiile depuse la data de 26.06.2019, 08.10.2019 se regăsește venitul declarat dintr-un împrumut de la o persoană fizică neidentificată în mărime de 2.000.000 lei;

2) economiilor sub formă de numerar în mărime de [REDACTED] (în DAIP 2016) și [REDACTED] (DAIP 2017-2019) și 110 000 euro cu titlu de împrumut acordat unei persoane fizice (declarat în perioada controlului), disponibilitatea cărora nu a fost justificată în cadrul controlului.

În această ordine de idei, *urmare calculelor efectuate în cadrul controlului*, raportînd mijloacele financiare în numerar disponibile la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale de către subiectul controlului și mijloacele financiare declarate de către acesta sub forma economiilor în numerar, ținînd cont de faptul că, obligația declarării numerarului apare din 01.08.2016 (data intrării în vigoare a Legii 133/2016), inspectorul de integritate a stabilit:

- la data de 16.02.2015 (data depunerii DAIP 2014), subiectul declarării avea disponibil mijloace financiare în numerar în mărime de 14 900 MDL;

- la data de 02.03.2016 (data depunerii DAIP 2015), subiectul declarării avea disponibil mijloace financiare în numerar în mărime de 151 326,26 MDL;

- la data de 28.03.2017 (data depunerii DAIP 2016), subiectul declarării nu avea disponibil mijloace financiare în numerar, or soldul înregistrat la data respectivă este unul negativ, ce indică suma de -1.348.402,01 lei. Respectiv, nu este justificat numerarul declarat în mărime de [REDACTED] și 110 000 euro sub formă de împrumut;

- la data de 30.03.2018 (data depunerii DAIP 2017), subiectul declarării nu avea disponibil mijloace financiare în numerar, or soldul înregistrat la data respectivă este unul negativ, ce indică suma de -707 210,00 lei. Respectiv, nu este justificat numerarul declarat în mărime de [REDACTED] și 110 000 euro sub formă de împrumut.

La efectuarea calculelor în vederea stabilirii existenței sau lipsei existenței unei diferențe substanțiale în sensul art.2 din Legea 133/2016, inspectorul de integritate urmărește disponibilul mijloacelor bănești în numerar și se concentrează pe următoarele:

Primordial, de notat că, noțiunea de diferență substanțială în sensul Legii 133/2016 este aplicabilă începînd cu 01 august 2016 – data intrării în vigoare a legii respective.

Pentru perioada anterioară de 01 august 2016, activitatea similară unui control al averii era desfășurată de către Comisia Națională de Integritate (înființată în baza Legii nr. 180/2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate (în continuare Comisie), în vigoare din 06.01.2012) în temeiul Legii 1264/2002, Autoritatea Națională de Integritate, devenind succesor în drepturi al Comisiei la data intrării în vigoare a Legii 132/2016 (01.08.2016).

Respectînd aceeași logică juridică, ținînd cont de faptul că, perioada controlului în cauză (01.01.2015 - 21.03.2019) include și perioada de pînă la data intrării în vigoare a Legii 132/2016 (01.08.2016), inspectorul de integritate aplică prevederile legale corespunzătoare fiecărei perioade în parte, după cum urmează.

Pentru perioada 01.01.2015 - 31.07.2016 se aplică prevederile Legii 1264/2022, abrogată din 01.08.2016, care, prin prisma art. 2, operează cu noțiunea de **diferență vădită** – *diferență între proprietatea dobândită și veniturile obținute care depășește de cel puțin 6 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia.*

Astfel, în perioada **01.01.2015 – 31.07.2016**, subiectul supus controlului a obținut venituri în numerar în mărime totală de 241 277,66 lei dintre care: retrageri în numerar din conturile bancare proprii – 207 980 lei; salarii achitate în numerar de către Parlamentul RM – 18 900 lei; avans, diurne și indemnizații acordate de angajator – 14 397,66 lei.

Cheltuielile realizate în numerar în aceeași perioadă în mărime totală de 54 675,45 lei, sunt formate din: achizițiile mijloacelor de transport marca MERCEDES S500 și SKODA OCTAVIA – 40 000 lei; cheltuieli de asigurare – 2581,34 lei; donațiile subiectului controlului către Partidul Politic Partidul Democrat din Moldova – 10 000 lei; cheltuieli servicii telefonie mobilă – 2010 lei.

În rezultatul calculelor efectuate a fost stabilit că, pentru perioada 01.01.2016 – 31.07.2016 se înregistrează un sold pozitiv între diferența veniturilor și cheltuielilor realizate în această perioadă de către subiectul supus controlului și anume, soldul la sfârșitul perioadei menționate supra constituie suma de 128.326,26 lei.

În perioada **01.08.2016 – 31.12.2016**, subiectul supus controlului a obținut venituri în numerar în mărime totală de 79 888,73 lei, formate din: retrageri de numerar din contul de card personal – 51 500 lei; venit din vânzarea m/t marca SKODA OCTAVIA – 10 000 lei; avansul acordat de angajator (Parlamentul RM) – 18 388,73 lei.

Cheltuielile realizate în numerar în aceeași perioadă în mărime totală de 39 374,38 lei, sunt formate din: cheltuieli de asigurare și taxe – 11 250,46 lei; achiziția mijlocului de transport marca MERCEDES SL55 – 20 000 lei; avansul returnat angajatorului – 6 623,92 lei; donațiile subiectului controlului către Partidul Politic Partidul Democrat din Moldova – 1 500 lei.

În rezultatul calculelor efectuate a fost stabilit că, pentru perioada 01.08.2016 – 31.12.2016 se înregistrează un sold pozitiv între diferența veniturilor și cheltuielilor realizate în această perioadă de către subiectul supus controlului și anume, soldul la sfârșitul perioadei menționate supra constituie suma de 227.116,56 lei.

În perioada **01.01.2017 – 31.12.2017**, subiectul supus controlului a obținut venituri în numerar, în mărime totală de 1 689 357,50 lei, din: retrageri numerar din conturile bancare proprii – 96 500 lei; venituri din vânzarea m/t marca MERCEDES S500, MERCEDES S350, MERCEDES SL55 – 1 592 857,50 lei.

Cheltuielile realizate în numerar în aceeași perioadă în mărime totală de 4 464 518,59 lei sunt formate din: procurarea m/t marca MERCEDES S350, m/t marca MERCEDES S63 – 3 252 951 lei; cheltuieli privind achiziționarea terenului pentru construcții nr. cadastral [REDACTAT] și a porțiunii de teren aferente, comasate ulterior la acesta – 120 000 lei; cheltuieli privind construcția casei de locuit amplasată în [REDACTAT] – 1 032 155,25 lei; cheltuieli notariale, taxe și impozite – 14 889,22 lei; cheltuieli de asigurare – 4523,12 lei; donațiile subiectului controlului către Partidul Politic Partidul Democrat din Moldova – 40 000 lei.

În rezultatul calculelor efectuate a fost stabilit că, pentru perioada 01.01.2017 – 31.12.2017 se înregistrează un sold negativ între diferența veniturilor și cheltuielilor realizate în această perioadă de către subiectul supus controlului și anume, **diferența de -2.548.044,53 lei.**

În perioada **01.01.2018 – 31.12.2018**, subiectul supus controlului a obținut venituri în mărime totală de 22 909,00 lei în numerar din: retrageri numerar din conturile bancare proprii – 22 000 lei; vânzarea terenului nr. cadastral [REDACTAT] – 909,00 lei.

Cheltuielile realizate în numerar în aceeași perioadă în mărime totală de 1 843 463,04 lei sunt formate din: cheltuieli privind construcția casei de locuit amplasată în [REDACTAT] – 1 720 258,75 lei; plata serviciilor comunale și de asigurare – 4 116,88 lei; taxe, impozite – 29 087,41 lei; depunerea capital statutar SRL "TC-VIPSECURITY" – 5 400,00 lei; împrumut acordat "Constant Petrol" SRL – 64 600,00 lei; donațiile subiectului controlului către Partidul Politic Partidul Democrat din Moldova – 20 000 lei.

În rezultatul calculelor efectuate a fost stabilit că, pentru perioada 01.01.2018 – 31.12.2018 se înregistrează un sold negativ între diferența veniturilor și cheltuielilor realizate în această perioadă de către subiectul supus controlului și anume, diferența de **-1.820.554,04 lei**.

În perioada **01.01.2019 – 21.03.2019**, subiectul supus controlului a suportat cheltuieli în mărime totală de 5 570,19 MDL sub formă de cheltuieli de asigurare – 78,28 MDL și servicii furnizare gaze naturale – 5 491,91 MDL, fără a realiza careva venituri.

În rezultatul calculelor efectuate a fost stabilit că, pentru perioada 01.01.2019 – 21.03.2019 se înregistrează un sold negativ între diferența veniturilor și cheltuielilor realizate în această perioadă de către subiectul supus controlului și anume, diferența de **-5 570,19 lei**.

Urmare sistematizării calculelor efectuate, pentru perioada 01.01.2015 – 21.03.2019, au fost stabilite următoarele diferențe între averea subiectului declarării deținută la 01.08.2016, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie, pe de o parte, și averea deținută la 03.03.2022, după cum urmează:

<i>Perioada anuală</i>	<i>Sold inițial</i>	<i>Venituri</i>	<i>Cheltuieli</i>	<i>Numerar disponibil data depunerii DAIP</i>	<i>Sold sfârșit perioadă</i>
01.01.2015 31.12.2015	0 MDL	170.777,66 MDL	42.42.451,40 MDL	14.900 MDL	128.326,26 MDL
a.2016	128.326,26 MDL	150.388,73 MDL	51.598,43 MDL	151.326,26 MDL	227.116,56 MDL
a.2017	227.116,56 MDL	1.689.357,50 MDL	4.464.518,59 MDL	-1.348.402,01 MDL	-2.548.044,53 MDL
a.2018	- MDL	22.909,00 MDL	1.843.463,04 MDL	-332.131,70 MDL	-1.820.554,04 MDL
01.01.2019 21.03.2019	-MDL	0 MDL	5 570,19 MDL	-	-5 570,19 MDL

În aceste circumstanțe, se identifică diferențe între veniturile obținute, averea și cheltuielile realizate de subiectul supus controlului, pe parcursul exercitării mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, după cum urmează:

Pentru perioada anului **2017** se identifică o diferență în mărime de *2.548.044,53 lei*;

Pentru perioada anului **2018** se identifică o diferență de *1.820.554,04 lei*;

Pentru perioada **01.01.2019 – 21.03.2019** se identifică o diferență în mărime de *5.570,19 lei*.

Astfel, pentru perioada controlului inițiat în privința dlui Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova, cuprinsă între 01.01.2015 – 21.03.2019, a fost stabilită o diferență între averea subiectului declarării deținută la 01.01.2015, cumulată cu veniturile obținute în perioada controlului, pe de o parte, și averea deținută la 21.03.2019, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte, în mărime totală de **-4 374 168,76 MDL**.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 571 din 19.07.2017, a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul **2017**, în mărime de 5600 lei. Raportat la diferența stabilită de către inspectorul de integritate, pentru anul 2017 se constată o diferență în mărime de **455,01** salarii medii lunare pe economie.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 54 din 17.01.2018 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul **2018**, în mărime de 6150 lei. Raportat la diferența stabilită de inspectorul de integritate, pentru anul 2019 se constată o diferență în mărime de **296,03** salarii medii lunare pe economie.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 21 din 18.01.2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019, a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul **2019**, în mărime de 6975 lei. Raportat la diferența stabilită de inspectorul de integritate, pentru anul 2019 se constată o diferență în mărime de **0,80** salarii medii lunare pe economie.

În aceste circumstanțe, analizând materialele acumulate la dosarul de control inițiat, în special informații și acte justificative privind averea, veniturile și cheltuielile realizate de către subiectul supus controlului în perioada desfășurării controlului (01.01.2015 – 21.03.2019), inspectorul de integritate constată o diferență substanțială în sensul art. 2 al Legii 133/2016 în mărime totală de **-4 374 168,76 MDL**.

Totodată, ținând cont de faptul că, în cadrul controlului au fost luate în calcul toate sursele de venit legale ale dlui Constantin ȚUȚU, subiectul supus controlului neprezentând careva acte justificative suplimentare care ar demonstra existența unor alte surse de venit, decât cele stabilite și, respectiv, ar justifica diferența stabilită, inspectorul de integritate constată caracterul nejustificat al averii stabilite în cadrul controlului ca diferență substanțială.

Sub aspectul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale de menționat că, în privința subiectului controlului au fost inițiate cauze penale privind învinuirea subiectului supus controlului de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 330² și 352¹ Cod Penal al RM, obiectul cărora este similar obiectului controlului, și care (la data emiterii prezentului act) se află pe rolul instanței de judecată.

În conformitate cu art. 34 alin. (1), (3), (5), (6) din Legea 132/2016: *(1) Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege. (3) Dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate [...] aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia. (5) În situația prevăzută la alin. (3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii*

nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv. (6) În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

În conformitate cu prevederile art. 23, alin. (7) din Legea 133/2016, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7, art. 19, lit. g), art. 34, alin. (1), (3), (5), (6), art. 35, art. 36, din Legea 132/2016 și art. 23 din Legea 133/2016, inspectorul de integritate

DISPUNE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl *Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova*, în circumstanțele descrise în prezentul Act de constatare.

2. Se constată existența unei diferențe substanțiale între avere, venituri și cheltuielile dlui *Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova* pentru perioada 2017, 2018, 2019 și deținerea averii cu caracter nejustificat în mărime totală de **4 374 168,76 lei**.

3. Se transmite instanței de judecată competente prezentul act de constatare în vederea aplicării măsurilor de asigurare necesare și dispunerea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau confiscării acesteia.

4. Se decade dl *Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova*, din dreptul de a exercita o funcție publică și/sau de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani din data rămânerii definitive a actului de constatare sau din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate, în condițiile art. 23, alin. (7) din Legea 133/2016.

5. Se înscrie dl *Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova*, în Registrul de Stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data rămânerii definitive a actului de constatare sau data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate, în condițiile art. 23, alin. (7) din Legea 133/2016.

6. A aduce la cunoștință în formă scrisă dlui *Constantin ȚUȚU, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova*, prezentul act de constatare în termen de 5 (cinci) zile de la emiterea acestuia.

7. Prezentul Act poate fi contestat în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

Inspector de integritate superior

Arina ȚÎGANAȘ